

בס"ד כג' מנחם-אב ה'תשע"ו
 הדלקת נרות - 18:53
 צאת השבת - 19:42
 רבנו תם - 20:30
שעון קיץ - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שש עשרה - עלון מס' 831
 @ השבת "מברכין"
 @ ר"ח אלול יחול בע"ה בימים שבת וראשון.
 יחדשהו הקב"ה עלינו ועל כל ישראל, לטובה ולברכה,
 לששון ולשמחה, לישועה ולנחמה, לפרנסה ולכלכלה טובה,
 לטללי ברכה ולבשורות טובות אכי"ר.

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

פפטיד"ן: "ותאמר ציון"
 (ישעיה מט')

פרשת עקב

**בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
 להשתתף בסעודה רביעית
 בבית הכנסת "אוהל-מועד"**

"ויכתוב על הלוחות כמכתב הראשון"
 אין הכרח שהכתוב בלוחות הראשונים והשניים יהיה זהה לחלוטין, אלא הוראת הכתוב זהה, שהרי זהו **"כמכתב הראשון"** ולא **"ככתב הראשון"**. 'מכתב' הוא טקסט בעל תוכן מסוים, ואילו 'כתב' הוא טקסט בעל אותיות מסוימות. מכאן שיש שינויים קלים בכתב (כגון זכור - שמור), אך לא בהוראת הכתוב, **'במכתב'**.

מעייני הפרשה:
 ← ברכה והצלחה כשכר טוב על שמירת התורה.
 ← דברי מוסר על מעשה העגל, שבירת הלוחות ותפילתו של משה.
 ← הלוחות השניים והבדלת הלויים לשרת בקודש.
 ← חזרה על הניסים במדבר, והזכרת שבחה של ארץ ישראל.
 ← פרשה שניה של "קריאת שמע" ואזהרה נוספת על שמירת התורה והמצוות.

"למען עזותך ולמען נסותך, להיטיבך באחרייתך"
 עינוי וסבל לאדם עשויים לשמש לטובתו בלי ידיעתו. בורא עולם מביא על האדם ניסיונות "ולמען נסותך", שמטרתם היא הטבה בעתיד, אפילו בעתיד רחוק מאד "באחרייתך".

"והיה עקב השומעון את המיטפטים האלה ושמרתם ועשיתם איהם"

"והסיר ה' מומך כל חלי"
"כל חלי" בגימטריא 98, כמנין הקללות שבפרשת כי תבוא. **"חלי"** בגימטריא 48, ועם ה"כולל" עולה לארבעים ותשע, כמנין הקללות שבפרשת 'בחוקותי'.
"והסיר ה' מומך כל חולי, וכל מדוי מצרים הרעים אשר ידעת, לא ישימם בך, ונתנם בכל שונאך."

"והיה" לשון שמחה, עקב אותיות קבע וכן ר"ת קבע עתים בתורה, ואמר תשמעון באות נ' ללמד שאפשר להגיע מתוך שמחה ועמל התורה ל-50 שערי בינה כמו שמצינו באר"י הקדוש שהעיד על עצמו שזכה לכל הדרגות שלו מחמת השמחה בקיום המצוות. **"ושמרתם ועשיתם"** כפל הלשון ללמדנו מ"ש חז"ל גדול תלמוד המביא לידי מעשה ועיקר הלימוד בשביל לדעת ולקיים את מצוות ה'" (החידוש היומל) **"והיית משיגל ממראה עיניך"**

למה שינה הלשון, **לא ישימם, ונתנם**. גמי מנחות נט', **"שימה"** משמע כל שהוא, **נתינה צריך להיות שיעור**. לכך אמרה התורה כל מדוי מצרים אשר ידעת מהם ילא ישימם בך, אפי' כל שהוא, אבל בשונאך יונתנם, להם יתן כפי שיעור נתינה. (פנינים יקרים)

ידוע דאין אדם חוטא אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, אמר חידושי הר"י, והיית משוגע, **איך נכנס בך רוח שטות? ממראה עיניך, כי לא שמר על העינים**.
"כי לא על הכהם לבדו יהיה האדם, כי על כל מוצא פי ה'"

"לא על הכהם לבדו יהיה האדם"
 לא על הלחם החיצוני הגשמי חי האדם, **"כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם"**, כי אם בזכות הדיבור שיצא מפי השם-יתברך בשעת הבריאה, הנותן כוח קיום לחלם, שכן כוח רוחני זה הוא המזון לנשמה.

הלחם והפרנסה חשובים לחיים, אך יש דבר חשוב מהם לחיים, והוא **"כל מוצא פי ה'"**, כלומר כל מצוות ה'. אפשר לאכול לחם לשובע, ובכל זאת תהיה הרגשת "ויענך וירעיבך", **אם לא ישמור האדם את מצוות ה'.**

פינת הניבים והפתגמים
מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירוש = לשון ברכה:
 טל הוא טפות המים הנוצרות מן האדים, חבלי ארץ פוריים והרבה מתבואת השדה.
דוגמה: צחק בך את עקב, כי אלהים יברכו מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירוש.
מקור: מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירוש [בראשית כז כח]. (ניבונכו)

"כי ברשעת הגויים האלה"
 לקב"ה חשבונות משלו לגבי שכר ועונש המגיעים לאדם. אמנם ה' הבטיח לאבות את הארץ (ח,א), אך מועד קיום ההבטחה תלוי במעשינו מצד אחד "והיה עקב תשמעון" וברשעת הגויים מצד שני.
"ארץ אשר אבניה ברזל"
 כן דרשו חכמינו על הפסוק 'אל תקרי אבניה אלא בונים, אלו תלמידי-חכמים שעוסקים בבנינו של עולם ומחדדים זה את זה כברזל' (תענית ד). (מעינה של תורה)

הסירו ממשל מדד עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידוש": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

"והסיר ה' ממך כל חולי וכל מדוי מצרים הרעים אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם בכל שונאך" ממך כל חולי-ר"ת **חכם**, וכן בגימ' **חיים**, וס"ת בגימ' 60 **ובזכות התורה אדם זוכה לרפואה שנאמר** "כי הוא חיך ואורך ימך" וכן אמרו מרבה תורה מרבה חיים, והגמרא אומרת מי שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים ויחיה, וזהו **חכם וחיים**. וכן אמרו המבקר את החולה נוטל אחד משישים מחוליו וזהו ס"ת בגימ' 60. ועלתה הקושיה: מהו ונתנם בכל שונאך? וכי לא די שלא ישים את המחלות על ישראל? די לנו שנהיה בריאים ושלמים, מדוע ההבטחה היא שהמחלות והרע ילכו לשונאים, וכי נקמה אנו צריכים!! א-ל נקמות ה', אנו לא נבקש שום נקמה, ה' יעשה את אשר חפץ!! אלא, נבאר ונאמר יסוד גדול: כשמידת הדין והפורענות, שולטת בעולם אין היא שוקטת עד שבא הדין לידי מיצוי וכל זמן שלא נתמצה, הרי הוא עומד ומקטרטג ותובע את התגשמותו בעולם. ולכן, הקב"ה ברחמיו הגדולים, מחליף את מידת הדין מישראל ונותנה על אומות העולם ומשקט את מידת הדין וממלא את תביעתה. (הרב יאשיהו פינטו שליט"א)

"בניך בשחילי זחיים" - חינוך
התמסרות חינוכית - עד כמה?

אחת השאלות הקשות בנושא חינוך היא "עד כמה? עד היכן?". נראה כי אין סוף להשקעה האפשרית בחינוך ילדינו. אין לה גבול. אף פעם לא נוכל לומר: "די, השקענו מספיק בחינוך ילדינו ואנחנו עוצרים כאן". תמיד קיימת אופציה להוסיף: לבלות שעות נוספות עם הילד, לשלוח אותו לחוגים נוספים בתורה, מדע, ספורט ויצירה, להעמיד לרשותו מורה פרטי ולרכוש לו לומדות חינוכיות, ועוד ועוד. למעשה, השקעה חינוכית אין-סופית בילד אחד היא לרוב בלתי אפשרית ולו מפני שזה יבוא על חשבון שאר הילדים. לכן אנחנו נאלצים לחלק את המשאבים האישיים שלנו (פנאי, זמן וכסף) בין כל ילדינו. חלוקה זו הכרחית, היא נכפית עלינו, לכן אינה מעוררת דילמה חינוכית מהותית. הדילמה מתעוררת כאשר ההשקעה הרבה בחינוך ילדינו באה על חשבון הטיפול האישי שלנו עצמנו, ההורים. יש הורים שמתייסרים סביב שאלה זו. הם משקיעים המון בחינוך ילדיהם, זה דורש מהם ויתורים לא פשוטים, ולמרות זאת הם חוששים שלא יעשים מספיק. עדיף "להסתפק" בפתרונות חינוכיים - בתנאי שהם סבירים - ולא לזעזע את כל המשפחה.

כל הישועות והברכות למרדכי ומלכה ירמיהו שתרומו לסעודה הרביעית בלויין
זכות השיעור בלויין וזכות מרן **עובדיה יוסף זצ"ל** תגן בעדם שיתברכו ברפואה שלימה, בפרנסה טובה, שיתמלאו כל משאלות ליבם וירוו נחת מיוצאי חלציהם להבדיל לעיני בנימין בן לאה ז"ל

ברכה והצלחה לילדינו משה וירקי ישראל
זכות השיעור והתהילים תגן בעדם שיזכו בפרנסה טובה, רפואה שלימה, אושר ושלווה. שיתברכו בכל מילי דמיטב יתגשמו כל משאלות ליבם לטובה וירוו נחת מכל יוצאי חלציהם. להבדיל לעיני יעקב בן אברהם ז"ל

רפואה שלימה רוזי לירז
בת יעל ויוסף רפואת הנפש ורפואת הגוף שתחזור לאיתנה ותזכה לשנים רבות טובות ונעימות
050-4180178

שיעור התורה הגדול בתבל
ארגון "אברהם יגל" משדר בלויין **בכל מוצאי שבת** את שיעורו של הראשון לציון הרח"ג **יחזק יוסף שליט"א** בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה **21:30** השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים **סעודה רביעית**, בחסות "בית הלחם"

קול מן הקולות
מזל טוב ואיחולים לבניי יעקב מוסאי וזוירית אדרי היין זי"ן והכ"ן חל"ה היין לנישואי **אליזב** עם ספ"ר מנב"ת יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר "ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"

רפואה שלימה שושנה רוזי
בת מרים **לפרלה פנינה** בת סופי **לסיגלית תהל** בת שושנה רוזי רפואת הנפש ורפואת הגוף שתזכנה לשנים רבות וטובות

ברכה והצלחה לדני ואסתר עובדיה
שיזכו לרפואה שלימה והצלחת כל משפחתם, אושר ופרנסה טובה יתגשמו כל משאלות ליבם לטובה וירוו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם.

ברכה והצלחה ליואב וזוירית באסל
על הסיוע לזיכוי הרבים. שיברכו מפי עליון ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. יאיר הקב"ה דרכם ומזלם מתוך בריאות וזיווג הגון **לאוריה** להבדיל לעיני דבורה בת נרקיס ז"ל

לע"י החסיד והענו **בנימין דודי** בן לאה ודריש ז"ל נפטר כ"ה אב תשס"א **ביום שני פקידת שנתו.**

לע"י הצנועה והענוה **דבורה שלומי** בת נרקיס ז"ל השבוע פקידת שנתה שתמליץ טוב בעד משפחתה

אזכרה לע"י הצנועה **לאה נאמן** בת רבקה ז"ל תתקיים ביום רביעי כ"ז אב תשע"ו 18:00-עליה לבית העלמין 18:45 - תפילת מנחה, דברי תורה, ערבית וסעודת מצווה בבית הכנסת "בוכריס" רח' שבזי, יבנה

ברכה והצלחה לאיהי וליז מוסאי
שיזכו לבן זכר ויברכו מפי עליון ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. יאיר הקב"ה דרכם ומזלם מתוך בריאות איתנה ופרנסה טובה לשנים רבות וטובות

שבת שלום זמבודק

בריאות והחלמה איתנה :		לעילוי נשמות :	
שלמה לארי בן מרים היין משה נאמן בן מרים היין אברהם נאמן בן מרים היין מרדכי עמרני בן רבקה היין ישראל פרגי רפאל בן מרים היין יצחק-חי כהן זדה בן פרידה היין באבאי באבאי בן מורורי היין לירן מלכה בן ריטה ועמרים היין	שאל-אליהו כהן בן מזל היין שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת לאה בלק בת מרסל מנב"ת חנה דוידי בת שרה מנב"ת רזיה סינדי בת חנה מנב"ת נעימה שלומזדה בת מרים היין זהבה אפרת בת מרים מנב"ת דליה נסימי בת גורגיה מנב"ת	הרה"ג יוסף-מיכאל אברג'ל בן רינה ז"ל לוי לוי בן דוד ורבי ז"ל חיים חייק'ה טחלוב בן שירין ז"ל ניסן אברהם בן נהיה ז"ל יוסף דוקרקר בן רחל ומשה ז"ל איטו אבוטבול בת שמחה ז"ל שרה מוסאי בת סרוור ז"ל רחל מוסאי בת ביבי ומרדכי ז"ל	משה גמזו בן שרה ז"ל שרה בכורי בת חוה ז"ל גולשן באבאי בת מרים ז"ל מרים יתח בת חנה ז"ל מרים ועלני בת גולשן ז"ל רינה עדיקה בת חסינה ז"ל גילה הירש בת רחל ז"ל רבקה אביבה בת יקות ז"ל
ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.		מרדכי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו	

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

"ארץ חיטה ושעורה וגפן ותאנה ורימון"

ארץ זית שמן ודבש"

ארץ ישראל משוכחת בפירות רבים, אולם ישנם שני סוגי מעלות בארץ: היא ארץ פוריה, שמגדלת פירות שאינם גדלים במדבר ובערבה. יחד עם זאת היא גם מגדלת פירות, שגדלים בכל מקום, והופכת אותם לתוצרת משוכחת ביותר, כך מתחברים כל הפירות לציין את מעלת הארץ הנבחרת, שהיא גם טובה וגם מטיבה. מלבד זאת משקפים שבעת המינים את מעגל השנה החקלאית כשהזית והתמר מציינים את סיומה.

חיטה - השיעור הנמדד על ידי החיטה הוא "כדי אכילת פרס". שיעור זה, המובא בגמרא ביחס לבית מנוגע, הוא שיעור סעודה בתורה בעניינים רבים (לברכה, לאכילה ועוד...). סתם סעודה נמדדת על ידי חיטה.

זית - שיעורו הוא לסתם אכילה, הנמדדת בכזית.

דבר נוסף המשותף לחיטה ולזית הוא סמיכותם ל"ארץ". בפסוק מופיעה פעמיים המילה ארץ: "ארץ חיטה...", ו"ארץ זית שמן". מדוע מופיעה הארץ פעמיים? החיטה והזית בונים את **עיקר הבית**, עיקר בניינו של האדם ואת שלמות הדעת באדם.

שעורה - לטומאת מת. השעורים הם מאכל בהמה, והם בונים את הצד הבהמי שבאדם - את גופו. על כן שיעור לגוף האדם כשניטלת ממנו נשמתו נמדד על פי השעורה.

דבש - שיעורו לאכילה ביום הכפורים, "ככותבת הגסה", שזהו פרי התמר.

תאנה - כגרוגרת להוצאת שבת.

רמון - דתנן כל כלי בעלי בתים שיעורן כרימונים.

סגולה טובה להוסיף בלימוד התורה מיום ט"ו באב

בגמרא במסכת תענית (דף לא) תניא, רבי אליעזר הגדול אומר, מחמשה עשר באב והלאה, תשש כוחה של חמה, כלומר, מתחיל היום להתקצר ונעשים הלילות ארוכים, ולא היו כורתין עצים למערכה (לעבודה בבית המקדש) מפני שאינם יבשים, ויש לחוש שמא מחמת לחלוותי שבהם יש בהם תולעים, ועץ שהתליע פסול למערכה. אמר רב מנשיא, מכאן ואילך (כלומר מיום ט"ו באב) דמוסיף (מי שמוסיף בלימוד התורה) יוסיף, כלומר יוסיף לו ה' יתברך חיים על חייו, כמו שנאמר "כי בי ירבו ימך ויוסיפו לך שנות חיים". ומאן דלא יוסיף (ומי שלא יוסיף בתלמודו) יסיף, כלומר ימות ח"ו בקיצור ימים ושנים.

ועל כן כתב מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל, שיש להזהר להוסיף בלימוד התורה בלילה מיום ט"ו באב, וכמו שאמר בגמרא במסכת עירובין (דף סה) לא נברא הלילה אלא לגירסא, כלומר ללימוד תורה, וכמו שאמרו במדרש רבה, אמר רבי יוחנן, אין רינה של תורה אלא בלילה.

ונהירנא, כשהיה מרן הרב זצוק"ל מכתת רגליו בלילות חודש אלול מעיר לעיר להרבות תורה ויראה בישראל, והיה חוזר לביתו בשעות הלילה המאוחרות, לא היה מבטל מתלמודו, והיה משלים על חשבון שעות השינה שלו את כל הזמן שנדרש לו לסדרי הלימוד הרגילים שלו, וכל זאת מפני מה שהזכרנו.

ועל כן חובה קדושה על כל אדם, לראות איך לקבוע לעצמו זמן יותר ללימוד התורה בלילות החורף, שלא יפול חלילה בקללת רבותינו. ואף על הנשים חובה קדושה, להפציר בבעליהן בדרכי נועם ובשפה רכה, שירבו בתורה ויראת ה', ורב שכון מאד מאד, ואף הן יראו ללמוד בעצמן דינים השייכים להן, אשר חובה עליהן ללמודם.

בח הדיבור - פרשת עקב

"והיה עקב תשמעון", בפרשה מוזכר "עקב" שזה בתחיתת גופו של האדם, "ותשמעון" זה בראשו של האדם, זה רומז לכל התורה כולה שהיא כנגד רמ"ח איברים ושס"ה גידים. "עקב תשמעון" דהיינו **עקב** אותיות **קבע** עיתים לתורה, ותשמעון לשמוע דברי תורה ולעצת החכמים. וכן "עקב" אותיות **בקע** לגלגלת דהיינו לתת צדקה כמה שיותר שצדקה תציל ממות. ומהו לגלגלת? שידע האדם שהעולם הוא לגלגל חוזר, תעשה טוב תקבל טוב וחלילה תעשה רע גם תקבל בחזרה. "והיה עקב תשמעון אתה" = ס"ית **תבנה** את עולמך על פי המשפטים האלה, "ושמרת את מצוות ה' אלוהיך ללכת בדרכיו וליראה אותו כי ה' אלוהיך מביאך אל ארץ טובה ארץ נחלי מים עינת ותהומות יצאים בבקעה ובהר", רמז לעולם הבא כי רוצה ה' יתברך לזכות את עם ישראל גם בעולם הזה וגם בעולם הבא. ומהם הכללים? תפילה, תורה ומצוות, צדקה וגמילות חסדים. **מים** עינת = ס"ית **תם** יושב אוהלים ושם לומדים. **ארץ נחלי מים** = ר"ית **אמן** דהיינו תפילה. "יצאים בבקעה ובהר" = ס"ית **מהר** דהיינו לרוץ לתפילה וללימוד ולשאר המצוות כמאמר בפרקי אבות: כל יום יוצאת בת קול ומכריזה אוי להם לבריות מעלבונה של תורה. ומהו מהר חורב? אל תקרי **מהר** אלא **מהר** ואל תקרי **חורב** אלא **בחור**. אומר שלמה המלך ע"ה זכור את בוראך בימי בחורותיך. נאמר בפסוק: "ארץ חיטה ושעורה וגפן ותאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש". אלו

שבעת המינים שרומזים לשבעים שנות האדם. ומדוע רשום **פעמיים** בפסוק את התיבה **ארץ**? העולם הזה והעולם הבא. לכן גם נאמר "ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה". דהיינו לחם חיים (נהמא דכיסופא) שגם בשמיים לא תיָרָא מסכן שלא למדת תורה וקיימת מצוות והמעט שתביא זה מה שתאכל. לכן מהר עצמך לבתי כנסיות ובתי מדרשות. **שמע ישראל אתה** = ר"ית **אדם** ירא **שמיים**, **עבר** אותיות **בער**. אומר על זה דוד המלך ע"ה "איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת". את עם ישראל אי אפשר לנצח. כל מי ששם ידו בעם ישראל נפל, כגון: "לבוא לרשת גוים גדולים ועצומים ממך **ערים גדולות** וצבורת" = ר"ית **עונ** מלך הבשן. ואתה איש ישראל תהיה אור לגוים וידוע שגזל גוי אסור וחוף מגזל יש חילול ה' גדול בזה. לכן מזהירה התורה שלא לרמות את הגוי. "אתה **עובב היום את**" = ס"ית **תרמה**. "כל המקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם יהיה מן המדבר והלבנון מן הנהר פרת ועד הים האחרון יהיה גבולכם". הפסוק מדבר על הזכות לשבת בארץ ישראל שזהו פלטין של מלך, לכן רמזו בפסוק גם להיזהר בעבירות שהעונש קשה יותר מבחוץ לארץ. **כל המקום אשר תדרוך** = ר"ית **הכאת** את האחר לכן נאמר תדרוך דהיינו תדרוך עליו בכף רגליך. "כל המקום אשר תדרוך" = ס"ית **מרכל**

באותו מקום דהיינו במחשכים וחושב מי יראני. הרושם של המרכל מגיע לכל הכיוונים כי המיילים עפות ברוח אבל הרושם נשאר במקום בו דרכה כף רגליכם. ומהו "ועד הים האחרון", אל תקרי **מים** אלא **מים** האחרון שם יהיה גבולכם, שידע האדם שיש גבול לכל תעלול. (מעבדכם הנאמן א.ש.)

" ואבותינו סיפרו לנו "

הפרוכת

את הפרוכת ונסעתי לביתה של אמי המתגוררת באחת משכונות העיר, פרסתי את הפרוכת, ואמי פעה שתי עיניים תמהות. "זו משימה בלתי אפשרית לכבס דבר כזה, אף מכונת כביסה לא תכיל את הפרוכת". שלפתי מהארון את שואב האבק המיושן והחילוני לשאוב. ערימות של אבק, חול ואפר שנספגו בפרוכת, שכנו אחר כבוד בשקיות השואב. לאחר כשלוש שעות שאיבה, פרוכת הקטיפה הבריקה והבהיקה נלגד עינינו כאילו יצאה כרגע מן המתפרה. גיהצנו אותה, ולמחרת בשבע בבוקר, ערב שבת, היא נתלתה שוב במלוא הכבוד בארון הקודש. הייתי מאושרת, לראשונה בחיי עשיתי משהו לשם שמים, כך הרגשתי, למרות שלא ירדתי לסוף עומקו של הרעיון.

יום ראשון. כ"א באדר תשס"ד, שעה 16:30 התרחש פיגוע ובו 10 הרוגים בשני פיצוצים ברציף בנמל אשדוד. שני מחבלים התפוצצו בנמל אשדוד בשני מוקדים שונים, האחד בתוך הנמל והשני מחוצה לו. הפצועים פונו לבתי החולים בראזיל וקפלן. כתבנו מוסיף כי 2 מחבלים התפוצצו בזה אחר זה בשני אזורים סמוכים אחד לשני בנמל אשדוד, סמוך לבניין צים וסמוך למכלית דלק. א.פ. מתנדב זק"א שהגיע בין הראשונים לזירת הפיגוע, סיפר לתקשורת כי מספר הנפגעים בפיגוע, גדול. מתנדבי זק"א נכנסו לנמל לאחר גמר סריקות החבלנים. פצועים פונו לבית החולים קפלן, בראזיל, שיבא, בתל השומר, בבתי חולים נפתחו מוקדי מידע לביורור על נפגעים.

הייתי שם. בסך הכל מרחק של 2-3 מטר מן המחבל, "טווח אפס" קוראים לזה המומחים. הוא לבש מדים של חיל הים, היה לו תיק גדול על הגב, הוא הביט סביב, לחץ על משהו, ובוווו!!! רעש נורא, עשן, שקט, אחר כך זעקות, זעקות. עור התוף באוזני נפגע, חדר לי ריסס קטן למצח, ונפלתי מחוסרת הכרה. מסביב, כמו שקראת בכתבה, היה בית קברות, הרוגים ופצועים. ואחר כך הגיע מחבל נוסף, וגם הוא התפוצץ מרחק קצר ממני, כל מי שהיה סביב... נהרג. אני שהייתי הכי קרובה למחבל, נותרתי בחיים. רציתי, לספר לך משהו קצת מיסטי. אחרי הרעש והבווווים, מתוך דמדומים ובהלה איומה הרגשתי שהנשמה שלי מאיימת לפרוץ, והגוף שלי מתפרק לחלקים, ובקיצור אני מתה. אך לפתע חשתי מעין חיבוק לא ברור, כמו שמיכה רוחנית ננקית שעוטפת אותי מכל הצדדים, פעם ועוד פעם, כאילו אורות אותי כמו מתנה, כמו ספר, וכל האיברים שאיימו לעוף ולהתפרק נותרו במקומם, והנשמה שרצתה לברוח לעולם אחר, נעטפה אף היא באותה שמיכה טובה חמה ואוהבת. אחרי שהתעוררתי בבית החולים והזכירו לי מה בדיוק קרה, עדיין חשתי שאני עטופה, שהרי מלבד עור התוף, וכמה חבלות גופניות קלות אני שלמה... ממש שלמה... ריבונו של עולם שאלתי את עצמי, מי עוטר אותי? למה אני מרגישה מוגנת כל כך? הרי מדובר בהצלה שאין לה שום הסבר הגיוני ברור... למה דווקא אני? בלילה הבא כבר הכל היה ברור. בחלומי ראיתי את הפרוכת התכולה, המבריקה והזהרת, נעה מעלה מטה לנוכח משבי רוח קלילים הנכנסים מן החלון המערבי של בית הכנסת בנמל. אני אומנם אישה פשוטה ולא מלומדת, אבל היה ברור לי מעל לכל ספק, שהפרוכת שניקיתי אותה לשם שמים, עטפה אותי מכל הצדדים באותו רגע נורא. ומואז אני בת נאמנה וקרובה לקב"ה, כמו שפרוכת נאמנה וקרובה לארון הקודש. לא פחות.

אני אם לשלוש בנות. תחת מטחי הטילים והרקטות מן הדרום, נזכרתי בסיפור האישי שלי התרחש לפני כ-10 שנים. הייתי אז אישה לא בדיוק דתיה, זמן קצר לאחר שהתפרק התא המשפחתי שלנו, ונותרתי עם שלוש בנות קטנטנות, דחוקה וענייה, אפשר לומר אפילו חסרת אונים. הגעתי לעיתים למצבים של פת לחם, על כל המשתמע מכך. ניתוקי חשמל ומים היו דברים קבועים שעל סדר היום, ובנוסף לכל גם מובטלת. כשבנותיי הקטנות ביקשו ממתק או צעצוע, הרגשתי שהלב שלי נקרע והנשמה שלי מתייסרת. אין לי חצי שקל בארנק לקנות לחם, אין לי מאיפה לממן את החוב לחברת החשמל, והן מדברות על צעצוע או ממתק... אבל לא אמרתי נואש ופתחתי בניסיונות לחפש עבודה שתתאים ליכולות שלי. אינני אישה משכילה, בקושי סיימתי 10 שנות לימוד. ידעתי שהרבה אין מה להציע לי, אלא רק עבודות פשוטות וקשות, הסכמתי לכל דבר.

אודה ולא אבוש, לא הכרתי את בורא עולם, ולא ידעתי אז, שאפשר לדבר עמו ולבקש. אבל ללא ספק, הוא שמע את ליבי הפצוע, ראה בעוני בנותיו המתגוררות בשכירות בדירה בת חדר וחצי ארבע נפשות, שלא יודעות מה ילד יום. ובאמת גלגלו לפתחי הצעת עבודה, לא מרשימה במיוחד, אבל לימדונו חז"ל, "פשוט נבלה בשוק ואל תזדקק לבריות". מדובר היה בעבודת ניקיון בנמל אשדוד. במשך 8 שעות ביום הייתי אמורה לנקות משרדים, מחסנים, אולמות, תחת עינו הפקוחה של מנהל עבודה קפדן. כשהסתיימו עבודות הניקיון, נקראתי להיכנס למטבח הנמל ולעסוק שם בשטיפת כלים והברקת הרצפות. לא התלוננתי. נחמתי הייתה בתלוש המשכורת בתחילת כל חודש, שעמד לי כחומת מגן להביא מזון ובגד לשלוש בנותיי, שכבר זכו מפעם לפעם לממתקים ולצעצועים, שכן בארנקי כבר נחו כמה שטרות זמינים. "שושנה, היום יש לך משימה, לנקות ולהבריק את בית הכנסת של הנמל", הורה לי מנהל העבודה. "תיכנסי לשם לאחר תפילת ערבית ותבריקי רצפות, חלונות וארונות.

שמחתי. עד עתה פעלתי בניקיון המשרדים והמחסנים, והנה מתגלגלת לפתחי זכות לנקות את בית הכנסת, לראשונה בחיי. התיישבתי בעזרת נשים מאחורי וילון גדול, ועניתי פה ושם "אמן" יחד עם המתפללים. לאחר תפילת ערבית, נכנסתי ובידי חומרי הניקוי.

לפתע הבחנתי באחד המתפללים שעומד על כסא פלסטיק ובעזרת מטלית הוא מבריק ומשפשף את תקרת ארון הקודש, ובכוונתו להמשיך ולצחצח את הארון מכל צדדיו. "תסלח לי" אמרתי, "אל תטרח, אני פועלת הניקיון פה, ואנקה את הארון עם חומרי ניקוי, אתה משוחרר". הלה השיבני "את עובדת ניקיון פה בנמל, זה תפקידך, אבל אני עושה זאת לשם שמים, אף אחד לא משלם לי עבור זה..."

לשם שמים? הביטוי הזה לא היה מובן לי כל כך, ואחרי ההסבר שקיבלתי ממנו ביקשתי "גם אני רוצה לעשות משהו לשם שמים, יש לך רעיון בשבילי?". "בוודאי השיבני" אני עובד כבר חמש שנים בנמל, ומעולם לא כיבסו את הפרוכת. קחי אותה וכבסי אותה מחוץ לשעות העבודה, על חשבון זמנך הפרטי ועם חומרי הניקוי שלך. כולם ישמחו לראות פרוכת מבריקה ולא דהויה וספוגה באבק. הוא צדק. הפרוכת נראתה אפרפרה ומקומטת. בסיום העבודה, לקחתי